

Forfatter: Sine Agergaard

Biografiske oplysninger: Sine Agergaard (f. 1972) er uddannet etnograf og socialantropolog ved Aarhus Universitet og Brunel University, UK. Siden erhvervelsen af ph.d.-graden i 2004 har Agergaard været ansat som adjunkt ved Institut for Idræt, Aarhus Universitet hvor hun bl.a. underviser i humanistiske og samfundsvidenskabelige forskningsmetoder. Finansieret af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning udfører Agergaard p.t. et toårigt forskningsprojekt om idræt og integration i Århus Vest. Første del er en kvantitativ undersøgelse og kortlægning af idrætsdeltagelse samt daglige bevægelsesvaner blandt unge i området.

Titel: ph.d., adjunkt

Institutionel tilknytning: Institut for Idræt, Århus Universitet
Dalgas Avenue 4,
8000 Aarhus C.

Telephone: +45 89429154

Fax: +45 89429197

E-mail: sine@idraet.au.dk

Artiklens titel: Unges idrætsdeltagelse og integration i idrætsforeninger i
Århus Vest

Bilag: Engelsk abstract

Unge idrætsdeltagelse og integration i idrætsforeninger i Århus Vest

Idrætsdeltagelse blandt unge med anden etnisk baggrund end dansk har både politisk og sociologisk interesse. For det første ser politikere idræt og særligt idrætsforeninger som steder for kulturel integration (se bl.a. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration i Danmark 2004: 43). For det andet er det sociologisk interessant at undersøge idrætsdeltagelsen blandt i dette tilfælde 10-16årige i Århus Vest, idet vi mangler viden om, hvorvidt det at unge har etnisk dansk baggrund eller ej fremstår som en afgørende faktor for deres idrætsdeltagelse. I nærværende artikel diskuteres det endvidere, hvorvidt deltagelse i idrætsforeninger fører til integration i den forstand, at personer med forskellige etniske baggrunde integreres ved at deltage i idræt i det samme fysiske rum.

Forskningsoversigt og formål

Indenfor de seneste år har der været stor politisk fokus på og interesse for at ændre det faktum, at unge med en anden etnisk baggrund end dansk deltager mindre i idrætsforeninger end danskere på samme alder. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration har fra 2007-2009 afsat en pulje på 51 millioner til at støtte projekter, der kan fremme unge nydanskernes deltagelse i idræts- og foreningslivet. Den relativt store pulje følger i forlængelse af en tilsvarende pulje, som er blevet evalueret af LG Insight. I evalueringsrapporten fremhæves det, at mere end 10.000 unge nydanskere i perioden 2003-2005 har modtaget information og rådgivning om fritids- og foreningslivet.

Derudover er godt 4.500 unge med anden etnisk baggrund end dansk i kraft af ordningen startet i en fritidsaktivitet i regi af foreninger, ungdomsskoler, skoler o. lign., hvilket sammenlignes med at godt 70 % af disse unge ikke tidligere har deltaget i idræts- og fritidsaktiviteter (LG Insight 2006: 5). Disse resultater er baseret på skønnede tal bl.a. over antallet af deltagere i de støttede projekter indrapporteret af projektaktører, hvilket primært er foreninger, samt kommunale institutioner, boligforeninger og lokale ildsjæle. De politiske visioner savner således yderligere dokumentation.

Ligeledes finder vi det relevant at nuancere den politiske antagelse om, at stigningen i etnisk ikke-danske unges deltagelse i foreninger er ensbetydende med integration.

Der findes imidlertid forholdsvis sparsomt med undersøgelser af idrætsdeltagelse blandt unge med anden etnisk baggrund end dansk og integrationsmulighederne samt barriererne derved. Den eksisterende litteratur tager fortrinsvis form som evalueringer af projekter i foreninger og kommuner (bl.a. Burstein 1991, Eichberg & Møller 1996, Greve 1997, Carlsen et al 1998, 2002, Knudsen 2006) og specialer om integration af etniske minoriteter i idrætsforeninger (bl.a. Aisen 2002, Carlsson 2003, Olsen 2001, Pedersen 2004, Åradsson 2002), mens der er meget lidt egentlig forskningslitteratur (Anderson 2002, Boeskov & Ilkjær 2005, Dahl & Jakobsen 2005).

En antagelse, der går igen i den eksisterende litteratur, er, at der er gode muligheder for integration i foreninger, men at unge med anden etnisk baggrund end dansk generelt deltager mindre i idrætsforeninger end deres danske jævnaldrende. En undersøgelse af 5. og 9.klasses elever i Københavns kommune bekræfter, at 68 % af 5. klasses elever med forældre, som er født i Danmark, går til idræt i en idrætsforening eller sportsklub sammenlignet med 49 % på samme klassetrin med begge forældre født i et andet land. På 9. klassetrin er det 41 % af de danske unge som er organiserede i en idrætsforening mod 39 % med anden etnisk herkomst (Ibsen 2007: 14).¹ Den etniske og endvidere kønsmæssigt betingede lave idrætsdeltagelse viser sig også i en undersøgelse af 10-16årige fra Viborg kommune, hvor 45 % af de interviewede flygtninge- og indvandrerbørn (fordelt med 57 % drenge og 32 % piger) er medlem af en idrætsforening eller sportsklub (Lykkegaard 2002: 9).

Ovennævnte undersøgelser underbygger således den politiske bevågenhed på, at unge med anden etnisk baggrund end dansk deltager mindre i idrætsforeninger end deres danske jævnaldrende, men vi ved imidlertid ikke: 1. Om dette skyldes stedsspecifikke forhold (så etnisk danske og etnisk ikke-danske unge i det samme boligområde har en ensartet idrætsdeltagelse), og 2.

om etnisk ikke-danske unge dyrker idræt uden for idrætsforeninger (så andre organiseringsformer er centrale i disse unges idrætsdeltagelse).

Formålet med denne artikel er at bidrage til den komparative viden om etnisk danske og ikke-danske unges idrætsdeltagelse og idrætsorganisering på baggrund af en undersøgelse i den vestlige del af Århus med deltagelse af 870 4.-9.klasses elever. I den netop gennemførte undersøgelse består respondentgruppen af unge, der kan kategoriseres som danskere, indvandrere og efterkommere.

Disse tre grupper giver baggrund for at lave en generel opdeling mellem unge som er etnisk danske og etnisk ikke-danske unge. Respondenterne opdeles således ikke i specifikke etniske grupper, men efter deres families historiske tilknytning til Danmark defineret efter fødeland og statsborgerskab.²

Dette er gjort med en formodning om, at netop disse familiemæssige forhold har haft og har en stor betydning for socialiseringen af de unge. Til trods for en forskellig opvækst i eller udenfor Danmark må 4.-9.klasses unge i Århus Vest på nuværende tidspunkt formodes at have en ensartet adgang til idrætsfaciliteter, foreninger og lignende. I undersøgelsen har vi således fundet det interessant at afsøge de unges deltagelse i idræt og deres medlemskab i idrætsforeninger, men også at anlægge et bredere perspektiv på de unges daglige bevægelsesvaner, aktiviteter og organiseringsformer.

Metode

I lyset af den såvel politiske som faglige fokusering på idrætsforeninger som steder for integration af unge med anden etnisk baggrund end dansk er undersøgelsesperspektivet her udvidet gennem følgende to hovedspørgsmål:

1. Hvordan er etnisk danske og ikke-danske unges hverdagsliv organiseret; rumligt, tids- og aktivitetsmæssigt?
2. Hvorvidt deltager unge med anden etnisk baggrund end dansk i sport og motion; hvilke sports- og motionsformer, hvilke organiseringsmåder, sammen med hvem og hvor?

For at besvare ovenstående har vi i samarbejde med Rambøll Nyvig udarbejdet et internetbaseret spørgeskema, som adskiller sig fra øvrige surveys ved, at respondenterne foruden at svare på en række spørgsmål bliver bedt om at indtegne deres daglige rute og markere de steder, hvor de dyrker sport og motion på et kort over Århus kommune.³ Interessen for at analysere rumlige aspekter ved idræt og fysisk aktivitet er inspireret af den såkaldte topografiske vending inden for kulturforskningen (Agergaard & Kayser Nielsen 2007). En vending der kommer til udtryk ved, at antropologer såvel som andre humanistiske og samfundsvidenskabelige forskere viser en fornyet interesse for at udføre detaljerede beskrivelser af den kulturelle praksis på specifikke steder; *topos* (Hastrup 2005: 143). Her er det målet at afsøge rummets specifikke betydning i Århus Vest gennem en spørgeskema- og kortlægningsundersøgelse, der kan bidrage til at give et indblik i etniske minoritetsgruppers kropskultur (Agergaard 2007).

I nærværende artikel er fokus på etnisk danske og etnisk ikke-danske unges idrætsaktiviteter og organisering. Den viden, vi ellers har om unge danskeres idrætsaktiviteter, stammer fra, at der gennem en årrække har været gennemført landsdækkende undersøgelser af danskernes kultur- og fritidsaktiviteter; nemlig i 1964 og 1975 (for voksne), samt 1987, 1993, 1998 og 2004 (for både voksne og børn; sidstnævnte defineret som 7-15årige). For at kunne sammenligne med de landsdækkende undersøgelser har de dele af vores undersøgelse, som handler om elevernes idrætsdeltagelse, taget udgangspunkt i den spørgeformulering, der er blevet anvendt og justeret med forandringer i idrætsbilledet op gennem årene i de landsdækkende undersøgelser (Larsen 2003: 11).

Under afsnittet om idrætsdeltagelse har vi for det første uden videre angivelse spurgt: ”Dyrker du normalt sport eller motion i din fritid?” For det andet har vi spurgt: ”Hvilken slags sport eller motion har du gået fast til eller dyrket meget i det seneste år?” Hertil følger der en liste af foruddefinerede sports- og motionsformer samt supplerende spørgsmål, om denne aktivitet bliver dyrket i forening/klub etc. En lignende dobbelt spørgemåde er også anvendt i den efterfølgende

landsdækkende undersøgelse, som er blevet gennemført i efteråret 2007 (Pilgaard 2008).⁴ Ved udarbejdelsen af listen med forskellige slags sports- og motionsformer har vi taget udgangspunkt i den på undersøgelsestidspunktet (i foråret 2007) seneste landsdækkende undersøgelse (Bille et al. 2005). Derudover er der tilføjet idrætsformer, som pilotstudier og samtaler med folk i området har udpeget som relevante for etnisk danske og ikke-danske unge i den vestlige del af Århus.⁵ Ydermere er der udover spørgsmålet, om respondenterne dyrker de pågældende sports- og motionsformer som medlem af en idrætsforening eller sportsklub, tilføjet svarmuligheder for også at afdække den såkaldte uorganiserede eller snarere selvorganiserede idræt.⁶

Udvalg af respondenter og overvejelser om besvarelsen

Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført med 4.-9. klasses elever ved alle folkeskoler i det såkaldte Urbanområde. Baggrunden for udvælgelsen af denne gruppe skal dels uddybes i forhold til Urbanområdets demografi dels i forhold til aldersgruppen.

Urbanområdet er et område som er mere eller mindre tilfældigt politisk defineret i forbindelse med Århus Kommunes ansøgning om midler fra EU til udvikling af boligområderne Gellerup, Hasle og Herredsvang i Århus Vest.⁷ I perioden 2002 – 2007 har EU bevilget knap 40 mio. kr. til projekter i området og hertil kommer medfinansiering på tilsvarende beløb fra Århus Kommune (Epinion 2005: 15). Udover at være en politisk konstruktion er Urbanområdet samtidigt et specifikt område, hvor befolkningen deler livserfaringer i form af lav socioøkonomisk velstand i samvær med mange personer med anden etnisk baggrund end dansk (nydanskere udgør mere end halvdelen af beboerne i området).⁸

4.-9. klasses elever er udvalgt, da aldersgruppen mellem 10 og 16 år for os at se er interessant. Disse unge kan på en gang siges at være præget af forældrenes og institutioners socialisering, men samtidig formoder vi, at de kan give os et indblik i en fremtidig udvikling af befolkningens

idrætsdeltagelse, da de er på vej til at danne sig egne bevægelsesvaner. Derudover viser oplysninger fra Århus kommune, at eleverne i de fem folkeskoler i høj grad er bosiddende i Urbanområdet, hvilket gør, at vi kan formode, at de lever under relativt ensartede forhold og har en ensartet adgang til idrætsfaciliteter etc.⁹ Samlet har vi fået adgang til en stor respondentgruppe med grupper af unge dels med etnisk dansk baggrund dels med etnisk ikke-danske baggrunde.¹⁰

870 af folkeskolernes 4.-9. klasses elever har besvaret undersøgelsen, hvilket giver en besvarelsesprocent på 81,5 %, fordelt med 80,2 % af drengene og 82,9 % af pigerne. De som ikke har besvaret undersøgelsen er enten tilfældigt udgået ved, at de har været syge eller fraværende de dage, hvor undersøgelsen blev gennemført på deres skole. Derudover har der været tekniske nedbrud af computere, som har gjort, at enkelte elever specielt på Nordgårdskolen ikke har kunnet gennemføre undersøgelsen.¹¹ En del af bortfaldet kan også skyldes elever, som ikke har haft vilje og tålmodighed eller sproglige og geografiske kundskaber til at besvare undersøgelsen.¹²

Det har således langt fra været uproblematisk at gennemføre denne undersøgelse. Forud for undersøgelsen havde vi en række metodiske overvejelser over, hvordan vi bl.a. skulle forholde os til problemstillinger affødt af, at vi havde skaffet os adgang til eleverne gennem skolernes ledelse og Århus Kommune. Det kan på eleverne virke som social overvågning og kontrol, når danske autoriteter beder dem besvare en række spørgsmål om, hvad de laver i deres fritid. Vi risikerer således ikke at få et realistisk billede af, hvad de unge foretager sig i hverdagen. Ved gennemførelsen fik vi dog i dialog med lærerne forklaret eleverne vores baggrund og mål med undersøgelsen, samt at det var frivilligt for eleverne at deltage.

Ydermere er det for en voksen dansk forsker vanskeligt at finde et realistisk niveau for, hvad børn og unge (i dette tilfælde 10-16årige med dansk og anden etnisk baggrund end dansk) egentlig kan svare på som respondenter i spørgeskemaundersøgelser (Andersen & Kjærulff 2003). Forud for undersøgelsen besøgte vi en af folkeskolerne i Urbanområdet og fik gennem samtaler og pilottest

respons på, hvordan vi kunne formulere spørgsmålene og undersøge elevernes daglige aktiviteter. Ydermere har en lærer ved en af skolerne i Urbanområdet gennemlæst skemaet for at mindske sværhedsgraden af spørgsmålene. Det viste sig afgørende vigtigt at bruge tid på at præsentere undersøgelsen for eleverne forud for gennemførelsen. Her forklarede vi dels svære sproglige formuleringer i skemaet dels de tekniske forhold ved, at eleverne skulle indtegne ruter på kort og svare på tilhørende spørgsmål. Ved vores tilstedeværelse ved gennemførelsen viste langt de fleste elever en god forståelse for undersøgelsen og gennemførte den med stor villighed og tålmodighed. Eksempelvis ventede en klasse en time på, at den internetbaserede undersøgelse skulle blive tilgængelig, og da det ikke skete, bad de om lov til at gennemføre undersøgelsen senere på dagen.

Idrætsdeltagelse

I spørgeskemaundersøgelsen blev respondenterne som udgangspunkt spurgt, om de dyrker sport og motion i deres fritid. Dette spørgsmål giver et indblik i respondenternes umiddelbare egen opfattelse af, om sport og motion er del af deres fritidsaktiviteter (foreningsorganiseret så vel som selvorganiseret). Her svarer 77,1 % at de dyrker sport og motion. Efterfølgende er der som i den landsdækkende undersøgelse listet en række sports- og motionsformer. Ved besvarelserne på dette spørgsmål når antallet af idrætsdeltagere op på 81,1 %.

Ved den seneste landsdækkende undersøgelse af 7-15-åriges idrætsdeltagelse var det antal som svarer, at de normalt dyrker sport eller motion 84 %, mens ikke mindre end 98 % dyrker en af de listede sports- og motionsformer (Pilgaard 2008: 17f).¹³ De 77,1 %, som dyrker sport og motion i Århus Vest, er således mindre end de 84 % som svarer positivt på det tilsvarende spørgsmål i den landsdækkende undersøgelse, men ikke så meget mindre, som tidligere undersøgelser giver formodning om. Eksempelvis viste undersøgelsen af børns idrætsdeltagelse i Københavns

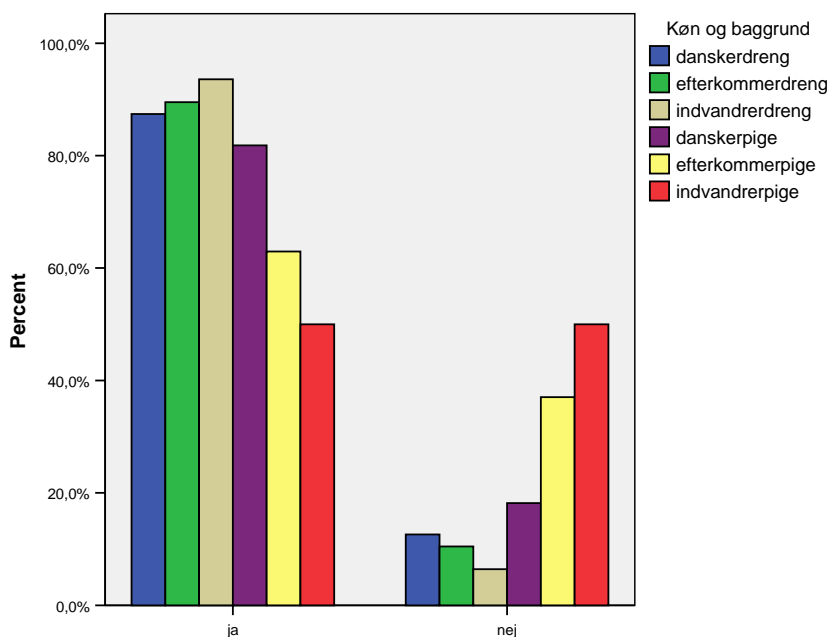
Kommune, at kun 58 % af de 5. klasses elever, hvis forældre er født i et andet land, og 48 % af 9.klasses elever med samme etniske herkomst går til idræt (Ibsen 2007: 10).

Den lavere idrætsdeltagelse i vores undersøgelse end i den landsdækkende undersøgelse af 7-15årige børn og unges idrætsvaner kan skyldes, at vi har at gøre med en ældre respondentgruppe (primært 11-15årige), da idrætsdeltagelsen generelt er faldende med alderen. Nedenfor fremgår det, at de 10-12årige i Århus Vest er 8 procentpoint mindre aktive end den samme gruppe på landsplan, mens de 13-15årige i Århus Vest dyrker næsten tilsvarende idræt som deres jævnaldrende i den landsdækkende undersøgelse.

	7-9årige	10-12årige	13-15årige	16 år og derover	Total
Landsplan 2007 (N= 1987)	87 %	88 %	78 %	-	84 %
Århus Vest, 2007 (N = 870)	-	80,1 %	76,5 %	67,1 %	77,1 %

Tabel 1: Deltagelse i sport og motion ifht. alder

Hvem er det så, der deltager i sport og motion i Århus Vest? Det er i langt højere grad drenge (89,5 %), end piger (65,1 %). Derudover er det i højere grad danskere (85 %) end efterkommere (75,3 %) og indvandrere (71,5 %). Sammenholdes dette med køn fremgår det, at kønsfordelingen er nogenlunde ensartet i gruppen af danskere (87,4 % drenge og 81,8 % piger), mens den er noget mere forskellig blandt efterkommere, hvor 89,5 % af drengene dyrker sport og motion sammenlignet med 63 % af pigerne. Endvidere dyrker 93,6 % indvandredrenge sport og motion sammenlignet med 50 % af indvandrepigerne.

Figur 1: Deltagelse i sport og motion ifht. køn og baggrund

Som det fremgår af figuren ovenfor, viser der sig forskelle mellem etnisk danske og etnisk ikke-danske unges idrætsdeltagelse. Denne forskel er dog i høj grad forbundet med kønsmæssige variationer.

Tidsforbrug, sports- og motionsformer

Elevernes besvarelser på en række underspørgsmål om deres sports- og motionsdeltagelse viser en række variationer i forhold til betydningen af de unges forskellige etniske baggrunde.

Unge i Århus Vest bruger generelt tilsvarende tid på sport og motion som i den landsdækkende undersøgelse. Hvor det gennemsnitlige tidsforbrug er 4 timer og 48 minutter i den seneste undersøgelse, er det 4-5 timer i nærværende undersøgelse.¹⁴ I lighed med den landsdækkende undersøgelse bruger drenge i Århus Vest mere tid end piger (eksempelvis bruger 18,6 % drenge sammenlignet med 4,5 % piger over 7 timer om ugen på sport og motion). Derudover er tidsforbruget også generelt stigende med alderen dog med en stagnation og let tilbagegang i den

ældste aldersgruppe i vores undersøgelse på 16 år og derover. Undersøgelsen viser derudover, at gruppen af indvandrere bruger mere tid på sport og motion end efterkommere og danskere (22,2 % af indvandrergruppen sammenlignet med 13,7 % danskere og 7,3 % efterkommere bruger mere end 7 timer om ugen på sport og motion).

Til trods for den generelle lighed i tidsforbruget i forhold til den landsdækkende undersøgelse deltager unge i Århus Vest i et markant mindre antal af de angivne sports- og motionsformer end det er tilfældet på landsplan.

	1 sportsgren	2 sportsgrene	3 sportsgrene eller derover (max 10)
Landsplan, 2007 (N = 1987)	12,2 %	17,6 %	64,2 %
Århus Vest, 2007 (N = 870)	47,8 %	20 %	13,5 %

Tabel 2: Antal sports- og motionsformer

Kønssforskellen spiller ikke nogen betydelig rolle i forhold til antallet af sportsgrene. Derimod er det bemærkelsesværdigt, at 55,7 % indvandrere sammenlignet med 46,9 % efterkommere og 47 % danskere kun deltager i en sportsgren. En mulig forklaring på det kan være, at indvandrerbørn og unge ikke har samme kendskab til eller tradition for at dyrke mange forskellige sports- og motionsformer, men det kan også skyldes, at det kræver økonomiske og sociale ressourcer at deltage i flere sports- og motionsformer. Ressourcer som specielt indvandrerfamilier kan have svært ved at rejse, idet de generelt må formodes at være dårligt økonomisk stillede på grund af deres nylige ankomst til Danmark i forhold til eksempelvis gruppen af efterkommere.

I sammenligning med den landsdækkende undersøgelse er det også interessant at bemærke sig, hvilke sports- og motionsformer unge i Århus Vest dyrker. I top 5 over de mest populære sportsgrene placerer fodbold og svømning sig på de to første pladser i lighed med den landsdækkende undersøgelse. I samme undersøgelse finder man gymnastik på en 3. plads. En aktivitet, som henter baggrund i udviklingen af den såkaldte folkelige tradition for at dyrke gymnastik i foreningsregi i Danmark. Derudover lader det til, at den materielle velstand i Danmark og fremvæksten af havetrampoliner har haft indflydelse på danske børn og unges idrætsaktiviteter. I vores undersøgelse har vi ikke nævnt trampolin i listen over sports- og motionsformer, da denne aktivitet ikke forekommer udbredt blandt børn og unge i Århus Vest. Derimod finder vi, at mange unge i Århus Vest deltager i aktiviteter som de kategoriserer som dans og jogging/ løb. Jogging/motionsløb indgår også i top 5 i den landsdækkende undersøgelse, mens badminton indtager en 5. plads i Århus Vest sammenlignet med en 8. plads i den landsdækkende undersøgelse.

	Top 1	Top 2	Top 3	Top 4	Top 5
Landsplan, 2007 (N = 1987)	fodbold (45 %)	svømning (40 %)	gymnastik (34 %)	trampolin (31 %)	jogging/ motionsløb (23 %)
Århus Vest, 2007 (N = 870)	fodbold (48,4 %)	svømning (17,1 %)	dans (10,5 %)	jogging/løb (9,7 %)	badminton (9,4 %)

Tabel 3: De 5 mest populære sports- og motionsformer på landsplan og i Århus Vest

Hvis kønsforskellen indregnes kommer håndbold ind på en 5. plads for pigerne i Århus Vest, mens drengenes 5. plads deles af boksning og brydning samt styrketræning og vægtløftning.¹⁵ Opdelt efter respondenternes baggrunde som indvandrere, efterkommere og danskere er der ikke store afvigelser, andet end idet andet boldspil for hold og spejder indgår blandt de mest populære

sports- og motionsformer for etnisk danske unge, mens dans er en udbredt aktivitet blandt etnisk ikke-danske unge. Det ser således ud til, at stedsspecifikke forhold i form af tilgængelighed til idrætsfaciliteter, samt ungdoms- og bevægelseskultur m.v. kan have betydning i den forstand, at det i høj grad er de samme aktiviteter som er populære blandt forskellige grupper af unge i Århus Vest.

I undersøgelsen viser det sig dog generelt, at ikke alene stedsspecifikke forhold har betydning for de unges idrætsdeltagelse. De undersøgte elevers baggrunde som indvandrere, efterkommere eller danskere, og i høj grad også deres køn påvirker deres totale idrætsdeltagelse, tidsforbrug samt antallet og udvalget af sportsgrene. I forhold til tidligere undersøgelser er det generelle billede imidlertid, at sports- og motionsdeltagelsen blandt unge i Århus Vest (hvoraf en stor del har anden etnisk baggrund end dansk) ikke er markant mindre end den tilsvarende aldersgruppe på landsplan. Det næste er så spørgsmålet om, hvorvidt etnisk ikke-danske unge i Århus Vest i mindre grad er medlemmer af idrætsforeninger?

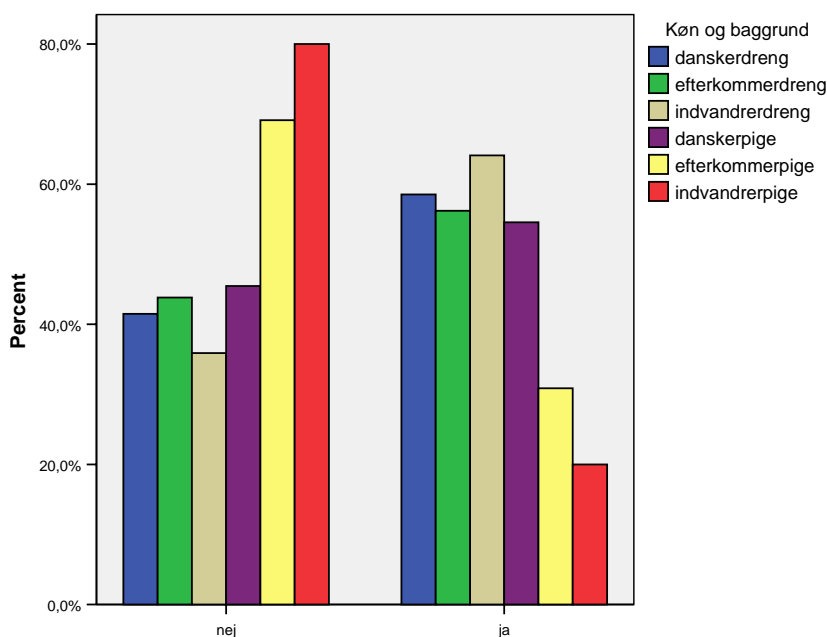
Idrætsorganisering i Århus Vest

Som tidligere nævnt er svarmulighederne for på hvilke måder de forskellige sports- og motionsformer dyrkes udvidet i nærværende undersøgelse, så der ikke alene er mulighed for at angive, at respondenterne dyrker sport og motion i en sportsklub eller idrætsforening. Stadig svarer 45,6 %, at de dyrker mindst en af de angivne sports- og motionsformer i en idrætsforening/sportsklub, mens 3,3 % er medlemmer af en kulturel eller etnisk forening. Totalt giver det en organiseringsgrad på 48,9 % for unges idrætsdeltagelse i Århus Vest, hvilket er noget lavere end de 90 %, der fremgår i den seneste landsdækkende undersøgelse (Pilgaard 2008: 27).

Derudover viser det sig, at andre organiseringsmåder er mindst ligeså relevante for unge i Århus Vest. 45,6 % angiver, at de dyrker sport og motion med andre, men ikke i forening, 29,5 % dyrker forskellige former for sport og motion på egen hånd, 5,4 % dyrker sport og motion ved at deltage i

gratis kom og vær med aktiviteter, mens 5,1 % af respondenterne dyrker sport og motion i et motions/fitnesscenter.

Interessant er det særligt at se nærmere på, hvem det er som er organiseret i en idrætsforening eller sportsklub. Der er en stor forskel mellem kønnene (drengene 58 %, piger 33,6 %). Derudover er der en etnisk forskel for så vidt, at 56,8 % danskere, mod 42,4 % efterkommere og 41,8 % indvandrere er organiseret i en idrætsforening/sportsklub. Endnu mere bemærkelsesværdigt er det, at kun 20 % indvandrerpiger er medlemmer af en idrætsforening sammenlignet med 64,1 % af indvandrerdrengene. Blandt efterkommerne viser det samme mønster sig ved, at 56,2 % af drengene sammenlignet med 30,5 % af pigerne er medlemmer af en idrætsforening, mens det for danskere er 58,5 % af drengene sammenlignet med 54,5 % af pigerne som er foreningsmedlemmer.

Figur 2: Medlem af idrætsforening/sportsklub ifht. køn og baggrund

En række andre europæiske forskningsprojekter har vist, at unge fra etniske minoriteter er mindre organiserede end majoritetens unge, og at kønsforskellen er central for unge med indvandrer og efterkommer baggrund. Det er tilfældet i England (Rowe & Champion 2000), Holland (Elling et

al 2001), Belgien (De Knop et al 1995), Tyskland (citeret af Pfister 2000), Sverige (Riksidrottsförbundet 2002) og Norge (Strandbu & Bakken 2007). Bemærkelsesværdigt er det dog, at denne undersøgelse viser, at drenge som er indvandrere og efterkommere er mere aktive og organiserede end danske unge i det samme område.

Diskussion

Nærværende undersøgelse giver således grund til at nuancere den udbredte antagelse om, at etnisk ikke-danske unge er mindre aktive i idrætsforeninger end danskere. I Århus Vest forholder det sig sådan, at gruppen af indvandrer drenge er de mest organiserede. Grundene til dette er ikke umiddelbart indlysende. Kan der være ydet en særlig indsats for at engagere etnisk ikke-danske drenge i idrætsforeninger i Urbanområdet i de senere år? Det forklarer dog ikke, hvorfor gruppen af indvandrer drenge er mere organiserede end drenge, som er efterkommere.

Andre forklaringer kan udvikles ved at inddrage litteratur, som bl.a. beskæftiger sig med, at indvandrere ikke orienterer sig mod foreningslivet som netværk, da deres netværk typisk udgøres af familiemedlemmer og personer fra samme etniske minoritet (Hansen 2001: 81ff, Mikkelsen 2003: 24f og 66f). Når denne konklusion vendes på hovedet, kan dele af indvandrergruppen modsat være engageret i de idrætsforeninger i Århus Vest, som er del af deres nære netværk og som måske endda er oprettet af og primært frekventeres af personer fra samme etniske minoritet.¹⁶ Som Sally Andersson (2002) har vist, så er det i høj grad netværk som danner baggrund for rekruttering af såvel etnisk danske som etnisk ikke-danske børn og unge til foreninger; man melder sig ind 'sammen med nogen'. Når disse rekrutteringsnetværk rummer personer med samme etniske (og kønsmæssige) baggrund kan det forklare, at mange drenge med anden etnisk baggrund end dansk er medlemmer af idrætsforeninger i Århus Vest.

En anden plausibel tolkning af resultaterne er samtidig, at etniske minoritetspiger ikke i samme grad indgår i netværk, som rekrutterer dem til at deltage i idrætsforeninger. En gennemgående

forklaring på barrierer for etnisk ikke-danske pigers deltagelse i idrætsforeninger er desuden forældrenes rolle og manglende kendskab til, hvad der foregår i foreningen (Carlsen 2002: 8, Lykkegård 2001: 19). Dette gør sig tilsyneladende gældende i Århus Vest, men væsentligt er det også at bemærke sig, at de idrætsforeninger, de forholdsvis få indvandrerpiger er medlemmer af, modsat fremstår som accepterede og kendte af forældrene. For pigerne udgør disse foreninger måske endda et legitimt sted for fritidsaktiviteter til afveksling fra aktiviteter i hjemmet i tæt samvær med familien. Spørgsmålene i vores undersøgelse om de unges hverdagsaktiviteter viser dog generelt, at piger, som er indvandrere og efterkommere, i høj grad opholder sig sammen med deres familie i dagligdagen¹⁷. Andre studier har ligeledes vist, at etnisk ikke-danske piger er begrænsede i deres bevægelse i det offentlige rum på grund af familiens ønske om at beskytte deres døtre (Tireli 1999).

Integration?

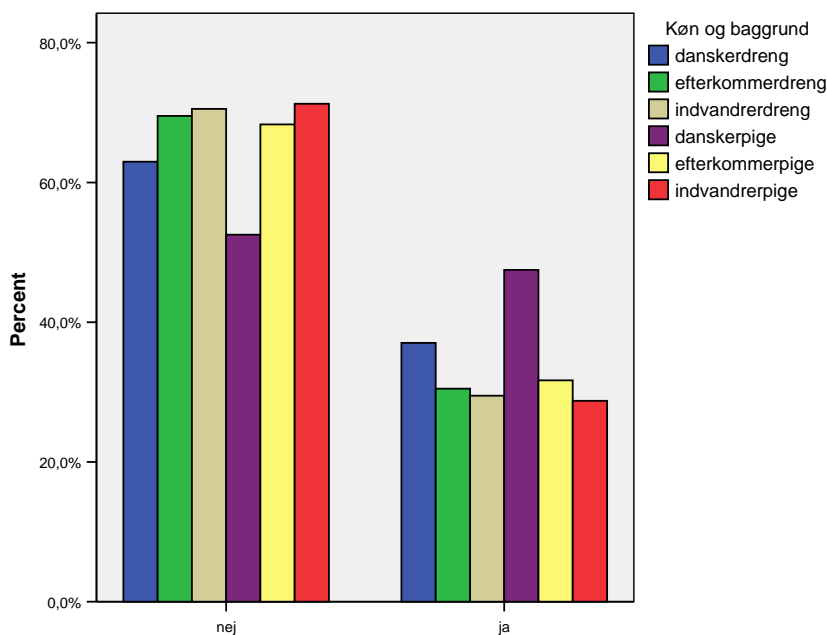
Hvis det forholder sig sådan, at indvandrerdrengene og drenge som er efterkommere i høj grad deltager i foreninger sammen med personer fra deres egen etniske og familiære netværk, kan det diskuteres om deres deltagelse i idrætsforeninger er integrationsfremmende? Med andre ord er det værd at nuancere den politiske antagelse om, at etniske minoritetsgrupper vil blive integreret i det danske samfund ved at deltage i idrætsforeninger.

Det kan dertil diskuteres, hvorvidt de danske idrætsforeningers ideal om at være 'åben for alle' holder i praksis, hvor foreninger ofte viser sig at være sammenslutninger af personer fra samme netværk.¹⁸ Det være sig sammenslutninger i Århus Vest af personer af samme etniske netværk eller sammenslutninger i foreninger, som primært frekventeres af danske. Er disse typer af henholdsvis etniske minoritetsforeninger og danske majoritetsforeninger integrationsfremmende?

Et svar kan findes hos en af samtidens populære sociologer, Anthony Giddens, hvis fokus på social praksis er relevant for studiet af integration ved idrætsdeltagelse i et givet socialt rum. Ifølge Giddens er integration den reciprocitet, der er i praktikker mellem aktører og kollektiver (Giddens 1984: 28, Ottesen 1998: 90). Videre skelner Giddens mellem social integration og system integration, hvilket sætter fokus på de relationer der er mellem henholdsvis individer og grupper (Giddens 1979, 1984). Med andre ord giver begreberne om social integration og systemintegration en forståelse af integration henholdsvis på mikro- og makroplan. Begrebet om social integration er her særligt interessant, idet han fremhæver vigtigheden af det han kalder ansigt til ansigt interaktion.

I forhold til idræt virker det mere relevant at fokusere på, hvordan den kropslige interaktion har betydning for den integration, der kan opstå mellem de involverede individer. Med inspiration fra fænomenologien kan bevægelse betragtes som en grundlæggende intentionalitet; en forståelsesmåde, hvor det ikke handler om at tænke sig til tingene, men at kunne (Merleau-Ponty 1962/95: 137). Ved en fænomenologisk læsning af Giddens bliver social integration ikke noget, som vi bevidsthedsmæssigt kan udtænke, men noget de involverede parter gennem konkrete kropslige bevægelser erfarer og sanser i dette tilfælde gennem idrætsaktiviteter i et givet fysisk rum.

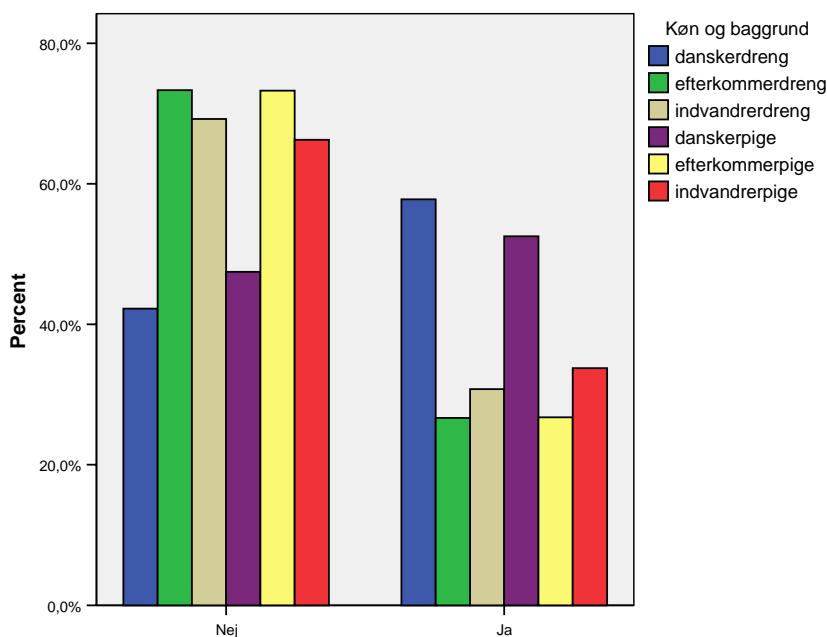
Giddens understreger nemlig vigtigheden af, at individer befinder sig i samme rum og tid, dvs. at der er samtilstedeværelse; "co-presence" (Giddens 1984: 28). Giddens' definition af social integration indeholder således den præmis, at der kun kan udvikle sig social integration, hvis der er fysisk tilstedeværelse. En indikator på integration i Giddens' forstand er således det geografiske rum, som etnisk danske og etnisk ikke-danske unge dagligt bevæger sig i. Vores spørgeskemamateriale indeholder bl.a. oplysninger om, hvorvidt eleverne bevæger sig ud af Urbanområdet eller ej; både når de deltager i idræt, og når de angiver steder, som de opholder sig i løbet af deres daglige bevægelsesruter.

Figur 3: Deltagelse i idræt på steder uden for Urbanområdet

Figur 3 viser, at det er gruppen af danskere og særligt danske piger (47,5 %), som dyrker idræt udenfor Urbanområdet. Ved nærmere aflæsning af kortene fremgår det, at en del af de danske unge deltager i idrætsforeninger i Århus centrum, hvor en stor del af medlemmerne er danske. Derimod er det kun omkring 30 % af grupperne af indvandrere og efterkommere som dyrker idræt udenfor Urbanområdet.

Ved kvantificeringer af elevernes ophold i deres daglige bevægelsesruter viser det sig, at det igen primært er danske unge som dagligt frekventerer steder udenfor Urbanområdet, mens kun 32,3 % af indvandrerne og 26,7 % af efterkommerne opholder sig på disse steder (jf. figur 4). En stor del af de etnisk ikke-danske unge tilbringer således deres hverdage i Urbanområdet, som på mange måder kan karakteriseres som en moderne ghetto, hvor fattigdom og den høje procentdel af personer med en anden etnisk baggrund end dansk gør, at beboerne lever mere eller mindre isoleret fra majoritetssamfundet (Wacquant & Larsen 2008: 67).

Figur 4: Ophold på steder uden for urbanområdet

Spørgeskemamaterialet kan ikke give noget definitivt svar på, om grupper af unge i Århus Vest bliver integreret gennem deres idrætsdeltagelse eller ej. Materialet viser derimod forskellige indikatorer på integration, og specielt muligheden for at inddrage kortmateriale har bidraget til at udvide perspektivet til ikke nødvendigvis at være forbundet med, hvorvidt etnisk ikke-danske unge deltager i idrætsforeninger eller ej. Spørgeskemamaterialet må videre sammenholdes med kvalitative studier af interaktionen ved de aktiviteter, som de forskellige grupper af unge er involveret i. Hermed er det tid for en konklusion og perspektivering.

Konklusion og perspektivering

På baggrund af undersøgelsen af 4.-9. klasses elever i Århus Vest kan vi først og fremmest konkludere, at de unges idrætsdeltagelse ikke er markant mindre end den tilsvarende aldersgruppe på landsplan. Derudover er forskellen ikke så stor, som tidligere undersøgelser giver formodning om, når idrætsdeltagelsen sammenlignes for etnisk danske unge og etnisk ikke-danske unge fra det

samme boligområde. Den markante forskel består dog i, at indvandrerpiger og piger, som er efterkommere, er væsentligt mindre idrætsaktive.

Imidlertid viser nærværende undersøgelse også, at unge i Århus Vest og særligt indvandrergruppen dyrker sport og motion i lang tid, men et mindre antal af sportsgrene. Resultaterne giver således grundlag for spekulationer om, hvordan ikke alene etnicitet, men også økonomiske og sociale ressourcer påvirker eksempelvis indvandrergruppens idrætsdeltagelse. Der er således brug for kvantitative undersøgelser, som kan afdække, hvilken rolle socio-økonomiske forhold spiller for etnisk ikke-danske unges idrætsdeltagelse.

En anden central konklusion er, at det i forhold til den politiske bevågenhed på idrætsdeltagelsen blandt unge med anden etnisk baggrund end dansk bliver bekræftet, at unge i Århus Vest er mindre organiserede i idrætsforeninger/sportsklubber end det er tilfældet på landsplan. Undersøgelsen viser samtidig, at selvorganiserede former for fysisk aktivitet som det at spille fodbold med vennerne eller løbe en tur på egen hånd også er udbredte blandt børn og unge i Århus Vest. Det er specielt gruppen af indvandrerpiger og piger, som er efterkommere, som i markant mindre grad er medlemmer af idrætsforeninger/sportsklubber, hvorimod indvandrerdrengene faktisk er mere organiserede end danske drenge fra det samme område.

Der er således behov for flere kvalitative undersøgelser af, hvilken betydning køn spiller for etnisk ikke-danske unges idrætsdeltagelse og idrætsorganisering. Det virker særligt oplagt, at fokusere på gruppen af indvandrerpiger og afdække hvilke kropskulturelle barrierer og muligheder der er for deres deltagelse i sport og motion og deres medlemskab af foreninger/klubber. Derudover finder vi det også relevant at betragte gruppen af indvandrerdrengene, som i høj grad er idrætsaktive og organiserede i foreninger, men som har vanskeligt ved at blive integreret i det danske idrætssystem. Eksempelvis er det særligt indvandrerdrengene, som angiver at de dyrker idræt på eliteplan (defineret som deltagelse i den bedste række eller turnering inden for egen

aldersgruppe).¹⁹ Imidlertid er det forholdsvis få af disse drenge der etablerer sig selv en eliteidrættskarriere i det danske idrætssystem. Hvorfor er der eksempelvis ikke personer af anden etnisk baggrund end dansk på det danske landshold i fodbold? Hvilke organisatoriske og kropskulturelle forhold påvirker integrationen i det danske idrætssystem? Dette er nogle af de spørgsmål som vil danne udgangspunkt for videre studier med specifikke grupper af unge i Århus Vest.

¹ Gruppen af unge med anden etnisk herkomst er her defineret ud fra, om begge forældre er født i et andet land end Danmark.

² Mere specifikt er informanterne ud fra en række spørgsmål i skemaet blevet grupperet som: 1. Dansker, hvis mindst en af forældre er født i Danmark og er dansk statsborger. 2. Efterkommer hvis vedkommende er født i Danmark, og mindst en af forældre ikke er født i Danmark eller ikke er dansk statsborger. 3. Indvandrer, hvis vedkommende ikke er født i Danmark, og mindst en af forældre ikke er født i Danmark eller ikke er dansk statsborger. Det giver grupper på 453 efterkommere (52,1 %), 234 danskere (26,9 %) og 158 indvandrere (18,2 %). Ved ikke gruppen er på 2,9 %.

³ Respondenterne blev bedt om at indtegne den rute, som de tilbagelagde i går, samt svare på tilhørende spørgsmål, om de aktiviteter de deltog i. Undersøgelsen var tilrettelagt, så gårsdagen i alle tilfælde var en almindelig hverdag.

⁴ Der er enkelte forskelle i spørgeformuleringen. Vi har spurgt: ”Dyrker du normalt sport eller motion i din fritid?”, mens specificeringen af, at det skal være fritidsaktiviteter, ikke indgår i de landsdækkende undersøgelser. Derudover er der forskelle mellem de sports- og motionsformer, som respondenterne kan angive, at de dyrker.

⁵ De tilføjede kategorier er jogging og løb som bl.a. foregår omkring Brabrandstien, boksning og brydning som i høj grad er udbredt blandt etniske ikke-danske drenge, samt mountainbiking i Hasle Bakker. Disse sports- og motionsformer er således ekspliciteret som svarkategorier i denne undersøgelse, mens de i den landsdækkende undersøgelse må formodes henholdsvis at have været del af svarkategorierne anden motion, kampsport samt cykelsport.

⁶ Udover svarmuligheden: som medlem af en idrætsforening/sportsklub er der anvendt følgende kategorier: som medlem af en kulturel eller etnisk forening, som kunde i et motionscenter/fitnesscenter, som deltager i gratis ”kom og vær med aktiviteter”, på egen hånd, sammen med andre men ikke i forening, samt andet.

⁷ Udpegningen af det politisk definerede Urbanområde har bestået i to faser. I den første fase blev 43 danske kommuner med et sammenhængende byområde med mindst 20.000 indbyggere rangordnet på grundlag af EU-kommisionens retningslinjer. I den anden fase blev de udvalgte byområder i de danske kommuner rangordnet på baggrund af en særkørsel hos Danmarks Statistik. Århus’ kommunes Urban-område fremstod som det svageste område, og en række kvalitative tiltag medvirkede desuden til, at den danske stat indstillede byområderne Gellerup, Hasle og Herredsvang som det danske Urbanområde (Urbanprogram 2004: 6).

⁸ Statistiske oplysninger indhentet af Epinion (2005: 39f) viser bl.a., at den gennemsnitlige indkomst er 147.779 kr. i Urbanområdet sammenlignet med 216.134 kr. i resten af Århus Kommune. Arbejdsledelsesprocenten er større (11,9 % i Urbanområdet mod 6,1 % i resten af Århus Kommune). Der er flere som kun har gennemført grundskole (37 % i Urbanområdet sammenlignet med 19 % i resten af kommunen), færre er under erhvervsuddannelse og har en videregående uddannelse.

⁹ Eleverne i 4.-9. klasse i de 5 folkeskoler: Ellekærskolen, Hasle Skole, Nordgårdskolen, Sødalskolen og Tovshøjskolen kommer primært fra Urbanområdet; enten ved at de går i den skole som deres bopæl tilhører (72 %) eller i en anden folkeskole i urbanområdet (20 %). Derudover kommer 8 % af eleverne fra boligområder udenfor Urbanområdet. Denne relativt ensartede baggrund i Urbanområdet giver grund til at formode, at eleverne lever under de samme (beskedne) socio-økonomiske forhold. Imidlertid kan man ikke sige, at undersøgelsens respondenter repræsenterer alle 4.-9.klasses elever i området, da en stor del af områdets unge pendler til folkeskoler udenfor området.

¹⁰ Af den aktuelle respondentgruppe på 870 elever kommer 45,2 % fra Mellemøsten, 23,9 % fra Danmark, 13 % fra Asien, 9 % fra øvrige Europa (herunder Tyrkiet), samt 6,9 % fra Afrika, mens gruppen af andet udgør 1,7 %.

¹¹ Besvarelsesprocenten er lavere for elever ved Nordgårdskolen (72,1 %). Det skyldes for det første, at der var få ressourcer fra skolens ledelse og lærere til at yde opbakning til undersøgelsen. For det andet var de tekniske faciliteter på Nordgårdskolen af en kvalitet, der gav problemer ved gennemførelsen.

¹² Besvarelsesprocenten og validiteten af besvarelsene er forsøgt fremmet ved, at gennemgå undersøgelsen for eleverne på en projektor inden gennemførelsen (dog ikke muligt på Nordgårdskolen). Derudover har 3-5 personer i form af projektleder og studentermedhjælpere været til stede for at hjælpe eleverne ved gennemførelsen; suppleret af 1-2 lærere for hver klasse, som i størrelse varierer fra 11-25 elever.

¹³ De to spørgermåder giver et indblik i forskelle mellem informanternes umiddelbare egne opfattelse af sport og motion og forskerens opfattelse i form af en række listede sports- og motionsformer. I den landsdækkende undersøgelse er der stor afvigelse mellem de to måder at betragte idrætsdeltagelsen på. Det kan bl.a. skyldes, at listen er udvidet med aktiviteter som trampolin, som mange børn og unge måske ikke umiddelbart selv opfatter som sport og motion.

¹⁴ Udregnet som median ud fra besvarelser i intervaller i nærværende undersøgelse.

¹⁵ Top 5 for piger 1. fodbold (27,4 %) 2. svømning (21,3 %), 3. dans (17,5 %), 4. jogging/løb (11,1 %) 5. håndbold (9,5 %). Top 5 for drenge 1. fodbold (69,9 %), 2. svømning (12,8 %), 3. badminton (10,3 %), 4. jogging og løb (8,2 %) 5. boksning og brydning (7,5 %) samt styrketræning og vægtløftning (7,5 %).

¹⁶ Gennem et pilotprojekt om unges idrætsdeltagelse i Globus1 (et nyt multiaktivitetscenter i området) blev det klart for mig, at asiatiske, afrikanske, mellemøstlige og danske unge ofte ikke dyrker idræt i de samme foreninger. Interviews med klubledere i Urbanområdet har ligeledes bekræftet, at der primært er tale om etniske minoritetsforeninger.

¹⁷ 15 % indvandrepiger og 18,5 % af efterkommerpiger (sammenlignet med 7,1 % danske piger) svarede, at de besøgte eller modtog besøg af familiemedlemmer på den adspurgte gårdsdag. Derudover svarede 20 % indvandrepiger og 18,5 % efterkommerpiger (sammenlignet med 8,1 % danske piger) at de passede deres søskende.

¹⁸ Undersøgelser viser, at der er modstand i idrætsforeninger mod at inkludere børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk og foretage ændringer af foreningsformen (Boeskov & Ilkjær 2005: 55). Denne modstand kommer bl.a. til udtryk ved, at mange foreninger har: 1. uskrevne regler og vedtagne sandheder eksempelvis om demokrati, 2. forventning om en ensartet foreningsform og foreningsaktivitet som del af én dansk foreningstradition, 3. forventning om at etniske minoritetsnetværk optræder som barrierer og 4. vanskeligheder med at finde ressourcepersoner fra etniske minoriteter (ibid: 68f).

¹⁹ 19,2 % indvandredrenge angiver at dyrke idræt på eliteplan sammenlignet med 14,8 % danske drenge.

Referencer

- Agergaard, S. 2007: En topografisk tilgang til studier af integration i idræts- og fritidsrum. *Nordnytt. Nordisk Tidsskrift for etnologi og folkløstik* 99: 117-129.
- Agergaard, S. & Nielsen, N. K. 2007: *Århus som Idrætslandskab. Topografiske fortællinger og analyser*. Århus: Århus Universitetsforlag.
- Aisen, A. N. 2002: *Venskabskampe. Fodbold og identitetsdannelse blandt drenge med indvandrerbaggrund*. Speciale, Institut for Historie og Områdestudier, Afdeling for Europastudier, Aarhus Universitet.
- Andersen, D. & Kjærulf, A. 2003: *Hvad kan børn svare på? Om børn som respondenter i kvantitative spørgeskemaundersøgelser*. København: Socialforskningsinstituttet.
- Anderson, S. 2002: *Civilizing children. Children's sport and civil society in Copenhagen, Denmark*. Ph.d.-afhandling, Institut for Antropologi, Københavns Universitet.
- Bille, T. et al. 2005: *Danskerne kultur- og fritidsaktiviteter 2004 – med udviklingslinjer tilbage til 1964*. København: Akf forlaget.
- Boeskov, S. & Ilkjær, T. 2005: *Integration og det frivillige foreningsliv. En undersøgelse af barrierer og løsninger i relation til foreningsdeltagelse hos unge med anden etnisk baggrund*. Institut for Idræt, Københavns Universitet.
- Burstein, R. 1991: *Rapport fra projekt flygtninge og indvandrere: 15. august 1989 – 1. januar 1991*. Samvirkende Idrætsklubber i Odense, Dansk Flygtningehjælp, Fyns Amt og Odense Kommune.
- Carlsen, H. et al. 1998: *Projekt flygtninge og indvandrere 1996-1998*. Brøndby: Danmarks Idræts-Forbund.
- Carlsen, H. et al. 2002: *Idrættens rummelighed. 14 integrationsprojekter om foreningslivets muligheder og begrænsninger*. Brøndby: Danmarks Idræts-Forbund.

- Carlsson, J. 2003: *Den frivillige idrætsforening som integrationsarena. En sociologisk analyse af de frivillige idrætsforeningers teoretiske muligheder for at bidrage til integration af indvandrere i det danske samfund*. Speciale, Institut for Idræt, Københavns Universitet.
- Dahl, K. M. & Jakobsen, V. 2005: *Køn, etnicitet og barrierer for integration: fokus på uddannelse, arbejde og foreningsliv*. København: Socialforskningsinstituttet.
- Elling, A. et al. 2001: The integrating and differentiating significance of sport. *Values and norms in sport. Critical reflections on the position and meanings of sport in society*. Oxford, Meyer & Meyer Sport.
- Eichberg, H. & Møller, J. 1996: *Mellemfolkelig idræt. Om "Idræt på hjul" et idræts- og kulturprojekt med flygtninge*. Slagelse: Idrætsforsk.
- Epinion 2005: *Evaluering af Urbanprogrammet*. (http://www.aarhuskommune.dk/portal/borger/flygtning_indvandrere/urban_bydel?_page=urbanprogrammet.emne/evalueringer.emne/evaluering_2005.htm).
- Folman, N. B. & Jørgensen, T. 2006: *Etniske minoriteter. Sygdom og brug af sundhedssystemet. Et registerstudie*. København: Sundhedsstyrelsen.
- Giddens, A. 1979: *Central Problems of Social Theory. Action, structure and contradiction in social analysis*. London: The Macmillan Press.
- Giddens, A. 1984: *The Constitution of Society. Outline of the Theory of Structuration*. Cambridge: Polity Press.
- Greve, M. 1997: *Indvandrerklubber i Århus-området*. Evalueringsrapport, Jydsk Boldspil Union.
- Hansen, K. 2001: *Helt ind under huden. Et inspirationskatalog der skildrer indsatsen og synliggør udfordringerne i SSP-samarbejdet omkring børn, unge og familier med anden etnisk baggrund*. SSP-Samrådet.
- Hastrup, K. 2005: Social Anthropology. Towards a pragmatic enlightenment? *Social Anthropology* 13, 2: 133-149.
- Ibsen, B. 2007: *Børns idrætsdeltagelse i Københavns kommune*. Syddansk Universitet, Institut for Idræt og Biomekanik
- De Knop, P. et al. 1995: Sport and ethnic minority youth. *Journal of Comparative Physical Education and Sport* 17(1): 12–23.
- Knudsen, A. M. 2006: *Fra bænken til banen*. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Brøndby Kommune. (<http://www.fbtb.dk/uploads/Rapport.pdf>).
- Larsen, Knud 2003: *Idrætsdeltagelse og idrætsforbrug*. Århus: forlaget Klim.
- LG Insight 2007: *Evalueringsrapport. Unge nydanskernes deltagelse i idræts- og foreningsindsatsen. Puljeindsatsen 2003-2006*. Odense.
- Lykkegaard, L. 2001: *Integration af flygtninge- og indvandrerbørn i foreningslivet*. Viborg kommune.
- Merleau-Ponty, M. 1962/1995: *Phenomenology of Perception*. London: Routledge.
- Mikkelsen, F. 2003: *Indvandrerorganisationer i Norden*. AMID, Nordisk Ministerråd.
- Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration 2004: *Regeringens strategi mod ghettoisering*.
- Olsen, D. 2001: *Sort på hvidt – om kulturs betydning i en fodboldklub*. Speciale, Roskilde Universitets Center.
- Ottesen, M. H. 1998: Giddens og integrationsbegrebet, i Zeuner, L. et al. (red): *Sociologisk teori om social integration*. København: Socialforskningsinstituttet.
- Pedersen, K. 2004: *Indvandrere, integration og idrætsforeninger*. Speciale, Institut for Idræt, Københavns Universitet.

- Pfister, G. 2000: Doing Sport in a Headscarf? German Sport and Turkish Females. *Journal of Sport History*, 27(3): 401–429.
- Riksidrottsförbundet 2002: *Idrott och integration, En statistisk undersökning 2002*. Farsta: Riksidrottsförbundet.
- Rowe, N. & Champion, R. 2000: *Sport Participation and Ethnicity in England*. London, Sport England.
- Strandbu, Å. & Bakken, A. 2007: *Aktiv Oslo-ungdom. En studie av idrett, minoritetsbakgrunn og kjønn*. Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring. NOVA Rapport 2/2007.
- Tireli, Ü. 1999: *Hverdagens erobring*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Urbanprogram 2004: *Bæredygtigt bysamfund gennem lokale partnerskaber. Gellerup-Hasle-Herredsvang*. (http://www.aarhuskommune.dk/portal/borger/flygtning_indvandrere/urban_bydel?page=urbanprogrammet.emne/koeb_eller_download_programmet.htm)
- Wacquant, L. & Larsen, T. S. 2008: Ghettoer og anti-ghettoer. En diagnostik af den nye urbane fattigdom. *Praktiske Grunde. Tidsskrift for kultur- og samfundsvidenskab* 2: 65-71.
- Åradsson, R. 2002: *Perkerklubber. En magisk løsning på integrationsgæden?* Speciale, Sociologisk Institut, Københavns Universitet.

Engelsk abstract:

Danish and Ethnic Youngsters' Participation in Sports

Much public attention is drawn towards ethnic youngsters' participation in sports. First of all, politicians praise sports clubs as places for cultural integration. Secondly, a growing problem for public health is the risk for certain ethnic groups to develop type II diabetes, which partly is caused by physical inactivity. This article aims to contribute to our factual knowledge about ethnic youngsters' participation in sports, since the research in this area is very sparse. It is based in a survey with 10-16 years old students in the western part of Aarhus. A comparison is made between Danish and ethnic groups to examine whether ethnicity is a crucial factor for participation in sports. The analysis shows that ethnicity is important but only when closely related to gender. The least sports active group of the youngsters are girls, who are immigrants and descendants. Contrary to earlier studies and the public fear of physical inactivity among ethnic youngsters, immigrant boys appear to be the most sports active and organised group. The immigrant boys' participation in sports clubs can be explained as a result of recruitment by family and friends to ethnic minority clubs. Accordingly, the political assumption that participation in sports clubs promotes integration is discussed. Other indicators of integration are suggested by looking at the daily routes of ethnic youngsters. The article concludes with an outline of future research perspectives.